

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 404/2012-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. T., R., zastúpeného advokátom JUDr. J. D., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok vyhláseným 18. novembra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. T. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2012 doručená sťažnosť JUDr. J. T., R. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých

podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva vstúpiť za rovnakých podmienok do verejných služieb svojej krajiny podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a „úradujúcou“ ministerkou spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerka“) v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) vyhláseným 18. novembra 2011.

I.1 Argumentácia sťažovateľa uvedená v sťažnosti

V úvodnej časti sťažnosti sťažovateľ popisuje skutkový stav, pri ktorom malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu, z ktorého vyplýva, že ministerstvo vyhlásilo 18. novembra 2011 výberové konanie na funkciu predsedu okresného súdu, do ktorého sa sťažovateľ písomne prihlásil 12. decembra 2011 a následne podal námietku zaujatosti proti zaradeniu JUDr. I. Š. do výberovej komisie Sudcovskou radou okresného súdu (ďalej len „sudcovská rada“) poukazujúc na nezákonnosť jeho voľby za člena sudcovskej rady. Ministerstvo ani ministerka podľa sťažovateľa jeho „*námietky nepreskúmala, ani s nimi nespojila právne dôsledky*“. Sudcovská rada však „*23. 1. 2012 zrušila uznesenie zo dňa 6. 12. 2011, ktorým bol JUDr. I. Š. zvolený za člena sudcovskej rady s tým, že JUDr. I. Š. je členom sudcovskej rady na základe voľby pléna zo dňa 30. 1. 2009 a za člena výberovej komisie na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok bol zvolený sudca JUDr. B. K. Sťažovateľ dňa 1. 2. 2012 namietol nezákonnosť zasadnutia pléna sudcov zo dňa 30. 1. 2009 s odôvodnením, že Sudcovská rada Okresného súdu Ružomberok nebola zvolená zákonným spôsobom, a preto neexistuje, a tak aj voľba člena výberovej komisie JUDr. B. K. bola nezákonná.*“.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že ministerstvo určilo termín pohovoru s účastníkmi výberového konania na 9. február 2012 o 10.00 h. Sťažovateľ bol však 4. februára 2012 hospitalizovaný, a preto „*dňa 6. februára 2012 písomne požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR a ministerku spravodlivosti SR doc. JUDr. Luciu Žitňanskú o zmenu*

termínu výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok z dôvodu svojej hospitalizácie a s prihliadnutím na sťažovateľovu vôľu zúčastniť sa výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu na čas po skončení svojej hospitalizácie a práceneschopnosti. “.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že ministerstvo na jeho žiadosť o zmenu termínu výberového konania neodpovedalo, pričom *„Zvyšným uchádzačkam vo výberovom konaní na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok potvrdilo dňa 8. 2. 2012, že výberové konanie na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok sa uskutoční 9. 2. 2012. Ministerstvo spravodlivosti diskriminovalo sťažovateľa tým, že ako jedinému zo všetkých uchádzačov o funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok nepotvrdilo dňa 8. 2. 2012, že výberové konanie na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok sa uskutoční 9. 2. 2012.“.* Sťažovateľ tiež poukazuje na skutočnosť, že predseda občianskoprávneho kolégia okresného súdu deň pred uskutočnením výberového konania *„na základe nezákonnej výzvy Ministerstva spravodlivosti SR doplnil sťažovateľovo hodnotenie z 31. 12. 2011, s ktorým sťažovateľ nebol oboznámený predsedom grémia v rozpore s § 27e ods. 3 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov. Tým bolo porušené právo sťažovateľa podľa prvej vety § 27e ods. 4, a preto podľa druhej vety § 27e ods. 4 zákona o sudcoch a prísediacich sťažovateľovo hodnotenie v čase uskutočnenia výberového konania nebolo skončené.“.*

Zo sťažnosti vyplýva, že výberové konanie na funkciu predsedu okresného súdu sa uskutočnilo vo vopred určenom termíne 9. februára 2012. Sťažovateľ poukazuje na zápisnicu z výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu, v ktorej sa okrem iného uvádza: *„Výberová komisia v tomto smere poukazuje na § 37 ods. 1 zákona o súdoch výberové konanie na funkciu predsedu súdu vyhlasuje minister a podľa § 37 ods. 12, druhá veta, citovaného zákona výberové konanie administratívne a organizačne zabezpečuje ministerstvo. Z toho vyplýva, že výberová komisia nemá zo zákona o súdoch ani z vyhlášky č. 475/2011 Z. z. kompetencie výberové konanie zrušiť, odročiť, resp. presunúť na iný termín a pod... Iný gramatický a logický výklad nie je možný, nakoľko by sa minul účel výberového konania, a to zabezpečiť riadne a plynulé výkon súdnictva. Z praxe výberovej*

komisie, ani z praxe ministerstva spravodlivosti nie je známe, že by sa výberové konanie neuskutočnilo z dôvodu akceptácie práceneschopnosti niektorého z uchádzačov, navyše iný výklad by mohol viesť k absolútnemu znefunkčneniu výberových konaní, ak by sa účastníci z dôvodu práceneschopnosti neustále ospravedlňovali, z dôvodu rôznych špekulačných záujmov.“

V nadväznosti na uskutočnenie výberového konania sťažovateľ v liste z 13. februára 2012 adresovanom ministerstvu a ministerke namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a na účely zjednania nápravy ich požiadal „o uplatnenie postupu podľa tretej vety § 37 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z.“ (vyhlásenie nového výberového konania, pozn.). Na tento list ministerstvo ani ministerka nereagovali, pričom ministerka 28. februára 2012 s účinnosťou od 1. apríla 2012 vymenovala do funkcie predsedníčky okresného súdu JUDr. J. M.

Sťažovateľ konfrontujúc postup ministerstva pri výberovom konaní na funkciu predsedu okresného súdu s jeho postupom pri výberovom konaní na funkciu predsedu Okresného súdu Liptovský Mikuláš uvádza, že toto výberové konanie bolo ministerstvom vyhlásené tiež na 9. február 2012, ale následne v oznámení k výberovým konaniam na súdoch vyhlásených do 31. decembra 2011 informovalo, že „Výberové konanie sa 9. februára 2012 neuskutočnilo. Náhradný termín bude určený dodatočne“, pričom „Príčinou pre odročenie výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sa stalo očné ochorenie členky výberovej komisie.“

Vychádzajúc z takto popísaného skutkového stavu „sťažovateľ namietala porušenie svojho základného práva na prístup k verejnej funkcii podľa čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR ako aj ľudského práva priznaného čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach:

- z dôvodu vytvorenia rozdielnych podmienok uchádzania sa o prístup k verejnej funkcii pre sťažovateľa a pre ďalšie dve uchádzačky JUDr. J. M. a JUDr. M. P. vo výberovom konaní na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok,

- z dôvodu uskutočnenia výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok bez dodržania podmienok ustanovených pre výberové konanie § 27e ods. 3 v spojení s prvou a druhou vetou § 27e ods. 4 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a zároveň z dôvodu porušenia ustanovení v spojení s § 37 ods. 4 a § 37 ods. 6 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ právne argumentuje na podporu svojho právneho záveru o porušení svojho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva garantovaného čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu postupom ministerstva a ministerky v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu okresného súdu, pričom zdôrazňuje, že „Ministerstvo spravodlivosti SR aj minister spravodlivosti má v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu okresného súdu také právne postavenie, ktorého nesprávnym uplatnením má možnosť porušiť základné právo podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy, aj ľudské právo podľa čl. 25 písm. c) Paktu OSN o občianskych a politických právach.“. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza, že výberová komisia v jeho veci „uplatnila účelový výklad výrazne skresľujúci skutkový stav, a tak porušila základné právo sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy SR“, keď v zápisnici z výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu uviedla, že nie je oprávnená výberové konanie „zrušiť, odročiť, resp. presunúť na iný termín a pod.“ vzhľadom na skutočnosť, že on svoju žiadosť o zmenu termínu výberového konania neadresoval výberovej komisii, ale ministerstvu, resp. ministerke. Podľa sťažovateľa „Výberová komisia... zastrela nečinnosť Ministerstva spravodlivosti SR a ministerky spravodlivosti, ktoré sa sťažovateľovou žiadosťou nezaoberali, ani o nej nerozhodli.“. Sťažovateľ vyslovuje svoj nesúhlas tiež s právnym názorom výberovej komisie vyjadreným v jej zápisnici, podľa ktorého by mohlo viesť k „absolútnemu znefunkčneniu výberových konaní, ak by sa účastníci z dôvodu práceneschopnosti neustále ospravedlňovali z dôvodu rôznych špekulačných záujmov“, keďže táto „v okolnostiach prípadu nijako neoverila, a už vôbec nepreukázala špekulačný záujem na strane sťažovateľa. Výberová komisia vyslovila dohad, ktorému bez právneho základu priznala právne významnú kvalifikáciu. Vyslovením tohto dohadu sa výberová komisia dopustila nesprávneho úradného postupu.“.

Sťažovateľ argumentuje tiež skutočnosťou, že v rozhodnom čase predložil ministerke „Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti“, ktoré podľa jeho tvrdenia „nemá v okolnostiach prípadu iba procesný význam ako dôkaz o tom, že sťažovateľ včas upovedomil Ministerstvo... a ministerku... o svojom zdravotnom stave“, ale sa ním aj „ex lege založili hmotné práva sťažovateľa, ku ktorým patrí predovšetkým legalizácia neúčasti na pracovisku, dočasné pozastavenie plnenia pracovných povinností. K tomuto právnomu účinku patrí aj legitimizácia neúčasti na ústnom pohovore vo výberovom konaní na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok z dôvodu práceneschopnosti zapríčinennej zdravotným stavom... Nerešpektovaním tejto právne relevantnej okolnosti výberová komisia, ale pred ňou Ministerstvo spravodlivosti SR a ministerka spravodlivosti Lucia Žitňanská porušili základné právo priznané sťažovateľovi podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy SR, lebo k ochrane zaručenej týmto základným právom nepatrí iba formálna možnosť prihlásiť sa do výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu, ale aj reálna možnosť podrobiť sa pohovoru uchádzača podľa druhej vety § 37 ods. 4 zákona o súdoch.“.

Sťažovateľ poukazuje v súvislosti s požiadavkou zabezpečiť prístup k verejnej funkcii „za rovnakých podmienok“ vyplývajúcej z čl. 30 ods. 4 ústavy aj na rozdielny postup ministerstva pri výberovom konaní na funkciu predsedu okresného súdu a výberovom konaní na predsedu Okresného súdu Liptovský Mikuláš argumentujúc, že v oboch prípadoch sa v súvislosti s ich uskutočňovaním vyskytli zdravotné prekážky, pre ktoré sa „V prvom prípade... (Okresný súd Liptovský Mikuláš, pozn.) na ústny pohovor nemohla dostaviť členka výberovej komisie pre problémy so zrakom. V druhom prípade (okresný súd, pozn.) sa na ústny pohovor nemohol dostaviť sťažovateľ, lebo bol hospitalizovaný.“. Podľa názoru sťažovateľa „Pre splnenie... účelu (výberového konania, pozn.) nemá podstatný právny význam rozdiel medzi členom výberovej komisie a uchádzačom o funkciu predsedu súdu. Člen výberovej komisie aj uchádzač o funkciu predsedu súdu predstavuje osobu v analogickom alebo relevantne podobnom postavení z hľadiska právneho účinku, s akým treba spojiť neúčasť jedného alebo druhého v ústnom pohovore s uchádzačom. V okolnostiach prípadu sa na výberovom konaní na funkciu predsedu Okresného súdu Liptovský Mikuláš nemohla zúčastniť členka výberovej komisie

pre zdravotnú prekážku zapríčinenú poruchou zraku. Táto zdravotná prekážka svojou povahou nevyklučovala účasť členky komisie na ústnom pohovore s uchádzačmi o funkciu predsedu súdu, lebo sluchom mohla vnímať ústne prejavy účastníkov výberového konania. Na strane sťažovateľa išlo o relatívne závažnejšiu zdravotnú prekážku, lebo sťažovateľ bol hospitalizovaný a nemohol opustiť nemocnicu v Ružomberku. Napriek tomu Ministerstvo spravodlivosti SR priznalo právny význam zdravotnej prekážky v prípade výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu Liptovský Mikuláš a nepriznalo právny význam zdravotnej prekážky v prípade výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok...“.

Porušenie základného práva na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy spočíva vo veci sťažovateľa podľa jeho tvrdenia aj v tom, že ministerstvo s ním nezaobchádzalo rovnako ako s ostatnými uchádzačkami o funkciu predsedu okresného súdu, keďže „potvrdilo dňa 8. 2. 2012 uchádzačke o funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok JUDr. J. M. aj JUDr. M. P., že pohovor s účastníkmi výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok sa uskutoční 9. 2. 2012. Sťažovateľovi rovnaké upovedomenie neposkytlo. Tým Ministerstvo spravodlivosti SR sťažovateľovi odňalo aj hypotetickú možnosť aspoň konzultovať s ošetrojúcim lekárom možnosť, že krátkodobo preruší svoju liečbu spojenú s pobytom na lôžku, aby vycestoval do Bratislavy za účelom účasti na pohovore náležiacom k výberovému konaniu na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok.“.

V súvislosti so skutočnosťou, že 1. apríla 2012 bola na základe výsledkov výberového konania do funkcie predsedníčky okresného súdu vymenovaná JUDr. J. M., sťažovateľ poukazuje na zásadu „Z nepráva (z bezprávia) nemôže vzniknúť právo“ a argumentuje, že ide o zásadu uplatňovanú «vo vzťahu k právnemu účinku právnych úkonov v súkromnom práve. To neznamena, že sa táto zásada nevzťahuje aj na právny účinok právne významného diania vo verejnom práve.

V okolnostiach prípadu k porušeniu základného práva zaručeného sťažovateľovi podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy SR došlo v príčinnej súvislosti s činnosťou aj nečinnosťou Ministerstva spravodlivosti SR a ministerky spravodlivosti SR. Ak by Ministerstvo

spravodlivosti SR v súčinnosti s ministerkou spravodlivosti SR neuprelo sťažovateľovi prístup k ústnemu pohovoru vo výberovom konaní, s prihliadnutím na sťažovateľove predchádzajúce skúsenosti s vedením Okresného súdu Ružomberok možno dôvodne predpokladať, že by v ústnom pohovore výberová komisia o ňom hlasovala so záverom „uspel“.».

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu sťažovateľ zdôrazňuje, že jeho účel a obsah je zhodný s ochranou garantovanou základným právom podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, a preto ministerstvo a ministerka svojím postupom z rovnakých dôvodov, ako uviedol v argumentácii k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, porušili aj toto jeho právo garantované medzinárodným paktom.

V súvislosti s namietaným porušením čl. 1 ods. 1 ústavy sťažovateľ argumentuje predovšetkým tým, že v jeho prípade ministerstvo a ministerka *„nekonali tak, ako sú v sfére základných práv a slobôd povinné konať orgány verejnej moci v materiálnom právnom štáte“*. Ministerstvo a ministerka porušili svojím postupom podľa sťažovateľa aj čl. 2 ods. 2 ústavy, keďže v jeho veci *„čiastočne zostali nečinné a čiastočne konali nesprávne, ale obomi postojmi porušili základné právo sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 4 ústavy“*.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok v spojení s ochranou podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a v spojení s ľudským právom vstúpiť za rovnakých podmienok do verejných služieb svojej krajiny zaručeným čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach vo výberovom konaní na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok vyhlásenom ministerkou spravodlivosti Slovenskej republiky 18. novembra 2011 počas uskutočňovania tohto výberového konania Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a úradujúcou ministerkou spravodlivosti Slovenskej republiky v rozsahu ich zákonom ustanovených právomocí porušené bolo.

2. *Hlasovanie, resp. výsledok hlasovania výberovej komisie ustanovenej pre výberové konanie na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok uskutočnené dňa 9. 2. 2012 na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky v Bratislave sa zrušuje. Zrušuje sa aj vymenovanie JUDr. J. M. ministerkou spravodlivosti SR zo dňa 28. februára 2012 za predsedníčku Okresného súdu Ružomberok. Ústavný súd Slovenskej republiky vracia vec Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky na ďalšie konanie.*

3. *Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie za porušenie jeho základných práv vo výške 1200 euro, ktoré je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky povinné vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od vyhlásenia tohto nálezu v sídle Ústavného súdu Slovenskej republiky na jeho účet.*

4. *Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 323 euro a 50 centov, ktorú je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky povinné vyplatiť advokátovi JUDr. J. D., do dvoch mesiacov od vyhlásenia tohto nálezu v sídle Ústavného súdu Slovenskej republiky na jeho účet.“*

I.2 Postup ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti

I.2.1 Stanovisko ministerstva k sťažnosti

V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd požiadal ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) o vyjadrenie k sťažnosti. Na žiadosť ústavného súdu reagovalo ministerstvo v prípise č. 19232/2012-151 z 30. apríla 2012 podpísanom ministrom. V označenom prípise sa ministerstvo predovšetkým vyjadrilo k otázke, či „nepripustením“ uchádzača (v danom prípade sťažovateľa) do výberového konania môže dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv, pričom v tejto súvislosti uviedlo:

«... Výberové konanie je zaužívaným a štandardným právnym inštitútom, prostredníctvom ktorého sa obsadzuje určená funkcia (vo všeobecnosti pracovná pozícia). Výberové konanie je vo svojej podstate súťažou, v tomto prípade súťažou uchádzačov o určenú funkciu. Sleduje sa ním rovnaký cieľ ako verejnou súťažou - vybrať na základe vopred určených kritérií jednu z viacerých: možností; v prípade výberového konania

najlepšieho uchádzača, v prípade verejnej súťaže najlepšiu ponuku. Analyzujúc platný právny poriadok možno konštatovať, že niet takej právnej úpravy, ktorá by výslovne riešila neuskutočnenie výberového konania z dôvodu napr. práceneschopnosti alebo z dôvodu náhody, ktorá sa prihodí uchádzačovi.

Právna úprava výberových konaní na funkciu predsedu súdu nerieši otázku neúčasti uchádzača vo výberovom konaní z dôvodov objektívnej alebo subjektívnej povahy na strane tohto uchádzača -rovnaako ju nerieši žiadna iná právna úprava výberového konania na obsadenie verejnej funkcie. Účasť sudcu vo výberovom konaní na funkciu predsedu súdu je podľa platnej právnej úpravy na zodpovednosti tohto sudcu, pričom je namieste hovoriť o objektívnej, zodpovednosti na strane uchádzača, ktorá zahŕňa aj prípadnú pracovnú neschopnosť, ktorá je dôvodom neúčasti vo výberovom konaní. Tento koncept je logický a správny. V opačnom prípade sa vytvára možnosť zmaariť účel výberového konania, ktorým je v tomto prípade obsadenie funkcie predsedu súdu, a to bez ohľadu na to, či k tomu uchádzačov vedú objektívne dôvody alebo rýdzo špekulatívne dôvody. Účasť v súťaži vo všeobecnosti nesie so sebou určité riziko, ktoré možno od všetkých potenciálnych uchádzačov spravodlivo žiadať - je ním aj náhoda, ktorá sa môže udiat uchádzačovi, napríklad v podobe náhlejš práceneschopnosti práve v čase výberového konania. Preto možno v tomto prípade hovoriť o objektívnej zodpovednosti za účasť vo výberovom konaní na strane uchádzača.

Zastávame názor, že podstata výberového konania vylučuje možnosť, aby toto bolo negované práceneschopnosťou niektorého uchádzača (ad absurdum všetkých uchádzačov). Uvedené platí pre každé výberové konanie bez ohľadu na to, či sa ho zúčastňuje jeden, dvaja, prípadne niekoľko desiatok uchádzačov. Je nepochybné, že žiadna právna úprava nezaväzuje ministerstvo spravodlivosti rešpektovať práceneschopnosť uchádzača, najmä s poukazom na skutočnosť, že pri dočasnej, pracovnej neschopnosti nie je možné presne stanoviť možnosť ďalšieho postupu. Rešpektovaním práceneschopnosti jedného uchádzača nie je možné vylúčiť prípadné znemožnenie obsadenia funkcie predsedu súdu na dlhšie časové obdobie, čo by mohlo viesť až k destabilizácii jednotlivých súdov. V prípade obsadzovania funkcie predsedu súdu je verejný záujem, t. j. zabezpečené obsadenia funkcie predsedu súdu nad oprávnením jednotlivca vykonávať predmetnú funkciu, najmä s poukazom na konečné rozhodnutie ministerky spravodlivosti t. j. prípadný úspech vo

výberovom konaní nie je zárukou vymenovania do funkcie predsedu súdu. V prípade, ak je uchádzač úspešný vo výberovom konaní je minister spravodlivosti oprávnený alebo vymenovať úspešného uchádzača alebo vyhlásiť nové výberové konanie. Minister spravodlivosti je priamo zodpovedný za odborné a morálne schopnosti uchádzača vykonávať funkciu predsedu súdu v súlade so zákonom a s dobrými mravmi, a aj preto zákon o súdoch umožňuje ministrovi nielen vymenovať úspešného uchádzača, ale aj vyhlásiť nové výberové konanie t.j. nevymenovať uchádzača v prípade pochybností riadneho výkonu funkcie predsedu súdu. V kontexte uvedeného pochybne vyznieva argument, že „... možno, dôvodne predpokladať, že by v ústnom pohovore výberová komisia o ňom hlasovala so záverom „uspel“.“. Aj keby sa bol sťažovateľ zúčastnil výberového konania, niet absolútne žiadnej právnej „záruky“, že by bol v tomto výberovom konaní úspešný. Účasť vo výberovom konaní v žiadnom prípade nezakladá „právny nárok“ aj v ňom byť úspešný. A teda sťažovateľova argumentácia je ako právne, tak aj logicky nezmyselná.

Na základe uvedeného sa preto nemožno v žiadnom prípade stotožniť s argumentáciou sťažovateľa, že potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti sa ex lége založili hmotné práva sťažovateľa, ktoré by z hľadiska ich účinkov legitimizovali neúčasť sťažovateľa vo výberovom konaní a nerešpektovaním tejto okolnosti bolo porušené právo sťažovateľa podľa č. 30 ods. 4 Ústavy SR. Analógia s neúčasťou na pracovisku, resp. s nemožnosťou plnenia pracovných úloh nie je namieste - účasť vo výberovom konaní nie je plnením pracovných alebo služobných úloh.

Vzhľadom na skutočnosť, že zákonná úprava nepripúšťa možnosť zmeny termínu konania výberového konania z dôvodu práceneschopnosti uchádzača, pričom táto skutočnosť je vopred známa každému uchádzačovi, ktorý sa prihlási do výberového konania, uskutočnením výberového konania bez účasti sťažovateľa nemohlo dôjsť k porušeniu čl. 30 ods. 4 Ústavy SR a čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.»

Aj keď ministerstvo považuje všetky ďalšie námietky sťažovateľa za irelevantné, resp. za dôvodné len „v prípade, ak by sa sťažovateľ predmetného výberového konania

fakticky zúčastnil“, vyjadrilo sa v označenom prípise aj k nim, pričom v tejto súvislosti okrem iného uviedlo:

«Vo vzťahu k argumentácii, ktorou sťažovateľ poukazuje na zloženie výberovej komisie, vznesenú námietku zaujatosti a nezákonne zloženú sudcovskú radu Okresného súdu Ružomberok je potrebné uviesť, že aj keby bolo preukázané to, čo tvrdí sťažovateľ, tak táto skutočnosť by mohla (i keď nemusela), viesť k porušeniu práva podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy SR len za predpokladu, že sťažovateľ by sa výberového konania zúčastnil.

Vo vzťahu k domnejšej nečinnosti ministerstva a ministerky spravodlivosti voči námietke zaujatosti uplatnenej uchádzačom dňa 21. 12. 2011 poukazujeme na § 37 ods. 5 druhá a tretia veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), z ktorého je zrejmé, že minister spravodlivosti vymenúva reálne len štyroch členov výberovej komisie; piateho člena ustanoví voľbou na žiadosť ministra sudcovská rada príslušného súdu. Sťažovateľ namietal podľa svojho vyjadrenia zaujatosť práve člena výberovej komisie zvoleného sudcovskou radou Okresného súdu Ružomberok. Vo svojej sťažnosti poukazuje na to, že ministerstvo aj minister jeho námietku zaujatosti nepreskúmali - nuž je potrebné uviesť, že ministromi a už vôbec nie ministerstvom zo zákona nepatrí posudzovať námietku zaujatosti proti členovi výberovej komisie, ktorého ustanovuje do tejto funkcie iný orgán, ktorým je v tomto prípade sudcovská rada. Minister tohto člena nevyvolal z databázy kandidátov na členov výberových komisií, nemôže ho teda ani účinne zbaviť tejto funkcie alebo inak napraviť „pocit krivdy“ na strane uchádzača. Toto oprávnenie implicitne prislúcha tomu, kto tohto člena ustanovil do funkcie, t. j. sudcovskej rade Okresného súdu Ružomberok.

Ďalej upozorňujeme na to, že na zasadnutí sudcovskej rady konanom dňa 23. 01. 2012 sa JUDr. Š. vzdal funkcie člena výberovej komisie v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok a to z dôvodu predídania akýmkoľvek problémom v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu súdu, v dôsledku čoho sudcovská rada tohto súdu uskutočnila novú voľbu člena výberovej komisie, ktorým bol JUDr. B. K., Ak by aj teda existovali dôvody domnievať sa, že člen sudcovskej rady JUDr. Š. je zaujatý, tak vzdaním sa tejto funkcie sa otázka posudzovania jeho (ne)zaujatosti stala bezpredmetnou, keďže prestal byť členom výberovej komisie. Inak povedané, k zjednaniu nápravy, ak vôbec bola potrebná, došlo ešte pred uskutočnením výberového konania.

Argumentáciu sťažovateľa, že „sudcovská rada Okresného súdu Ružomberok nebola zvolená zákonným spôsobom, a preto neexistuje, a tak aj voľba člena výberovej komisie JUDr. B. K. bola nezákonná“ je možné považovať za účelovú. Námietku o nezákonnej voľbe členov sudcovskej rady plénom súdu vzniesol sťažovateľ až dňa 01. 02. 2012, t. j. viac ako tri roky po vykonaní voľby, ktorá sa uskutočnila dňa 30. 01. 2009. Navyiac, z pozície predsedu súdu predložil v rokoch 2009, 2010 a 2011 sudcovskej rade, ktorá mala byť zvolená „nezákonným spôsobom“, na prerokovanie návrhy rozvrhov práce Okresného súdu Ružomberok na príslušný kalendárny rok, čím de facto potvrdil legitimitu tohto orgánu sudcovskej samosprávy. V kontexte uvedeného sa preto argumentácia sťažovateľa nemôže javiť inak ako účelová a zavádzajúca.

K výhrade sťažovateľa, ktorou poukazuje na to, že mu nebolo „oznámené“ hodnotenie vykonané predsedom grémia považujeme za potrebné uviesť, že tento tvrdený nedostatok v postupe hodnotiteľa nemôže za daných okolností porušiť právo podľa čl. 30 ods. 4 ústavy. Sťažovateľ sa nezúčastnil výberového konania, preto nebol výberovou komisiou ani hodnotený, rovnako neboli hodnotené písomné podklady, z ktorých vychádza výberová komisia, kam patrí aj hodnotenie sudcu. Je taktiež dôležité poukázať na to, že hodnotenie sudcu nie je jediným podkladom pre rozhodovanie výberovej komisie. Výberové konanie v tomto prípade pozostáva z ústneho pohovoru s uchádzačom, pričom v rámci tohto pohovoru má uchádzač nepochybne možnosť vyjadriť sa k svojmu hodnoteniu - túto možnosť má vždy, bez ohľadu na to, či bol alebo nebol dodržaný postup podľa § 27e zákona. Preto, aj keby sa sťažovateľ zúčastnil výberového konania, tak nemožno jednoznačne konštatovať, že nedodržanie postupu podľa § 27e zákona by mohlo viesť k porušeniu práva podľa čl. 30 ods. 4, keďže to či výberová komisia vezme do úvahy hodnotenie sudcu, ktoré trpí vadami (obsahového alebo procedurálneho charakteru) alebo nie, je na jej rozhodnutí, rovnako ako je na jej rozhodnutí, či vezme do úvahy prípadne námietky uchádzača vznesené proti hodnoteniu sudcu počas ústneho pohovoru, keďže túto možnosť má uchádzač vždy.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľ ďalej namieta, že mu nebol potvrdený termín výberového konania tak, ako iným uchádzačom. Podľa § 37 ods. 10 posledná veta zákona o sudoch ministerstvo na svojom webovom sídle zverejňuje termín a miesto výberového konania a zoznam členov výberovej komisie, a to aspoň 15 dní pred jeho konaním. Podľa

zákona sa teda termín a miesto výberového konania neoznamuje uchádzačom individuálne alebo osobitne, ale všeobecným oznámením adresovaným všetkým uchádzačom súčasne formou jeho zverejnenia (bez nutnosti čokoľvek doručovať a pod.). Pre naplnenie požiadavky zákona je potrebné zverejniť tieto údaje v zákonom ustanovenej lehote na webovom sídle ministerstva, k čomu aj došlo. Týmto momentom nastal zákonom predvídaný čiastkový proces – zverejnenie termínu a miesta výberového konania. Súčasne týmto momentom sa tento údaj stal dostupný všetkým uchádzačom.

Okrem zákonom predpokladaného zverejnenia termínu a miesta výberového konania, ministerstvo ž opatrnosti oznámilo všetkým uchádzačom (aj sťažovateľovi) dňa 12. 01. 2012 termín výberového konania, a keďže nenastali žiadne zmeny bola posledná informácia relevantná. Je pravdou, že ostatní kandidáti a členovia výberovej komisie si overovali, vzhľadom na skutočnosť, že boli informovaní o práceneschopnosti sťažovateľa, či sa predmetné výberové konanie uskutoční. Namietaný „diskriminačný“ postup - potvrdenie uskutočnenia výberového konania na základe dopytu zo strany ostatných uchádzačov považujeme za štandardný a prirodzený. Sťažovateľ nebol ani v danom prípade diskriminovaný, keďže termín výberového konania bol zverejnený, bol mu osobitne oznámený a k jeho zmene nedošlo.

Sťažovateľ ďalej porovnáva svoju situáciu (práceneschopnosť) so situáciou, ktorá nastala na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, kde došlo k zmene termínu výberového konania z dôvodu práceneschopnosti člena výberovej komisie. V žiadnom prípade sa nie je možné stotožniť s argumentáciou, že rozdiel medzi uchádzačom a členom výberovej komisie „nemá podstatný právny význam“. Člen výberovej komisie a uchádzač vo výberovom konaní sú dve odlišné právne kategórie, ktorých postavenie vo výberovom konaní je diametrálne odlišné a rozhodne nejde o „analogické alebo relevantne podobné postavenie“. Vymenovaním štyroch členov výberovej komisie a zvolením piateho sa kreuje osobitný zákonom predpokladaný orgán - výberová komisia. Úlohou I výberovej komisie, ktorú jej zákon explicitne ukladá, je uskutočniť výberové konanie (podľa § 37 ods. 5 prvá veta zákona o súdoch „Výberové konanie uskutočňuje päťčlenná výberová komisia.“) a vybrať kandidáta na predsedu súdu. Keďže výberová komisia je kolektívnym orgánom, zákon predpokladá, že na jej rozhodovaní musí participovať vopred určené kvórum jej členov, čo je logické, keďže inak by nešlo o kolektívne rozhodovanie. V tomto prípade

hovorí právna teória o uznášaniaschopnosti kolektívneho orgánu. Podľa § 37 ods. 7 druhá veta zákona o sudoch „Výberová komisia je uznášaniaschopná, ak sa na hlasovaní zúčastnia aspoň štyria jej členovia.“. S prihliadnutím na fakt, že od účinnosti, novej zákonnej úpravy zavedenej zákonom č. 33/2011 Z. z. sa ani jedného doteraz vyhláseného a uskutočneného výberového konania nezúčastnil člen výberovej komisie vymenovaný z kandidátov navrhnutých Súdnou radou Slovenskej republiky a berúc do úvahy skutočnosť, že ďalšia členka výberovej komisie bola práceneschopná, možno bez ďalšieho konštatovať, že postup ministerky spravodlivosti, ktorým zmenila termín výberového konania na Okresom súde Liptovský Mikuláš bol legitímny, keďže smeroval k vytvoreniu predpokladov pre plnenie základnej úlohy výberovej komisie - uskutočniť výberové konanie. Neprítomnosť potrebného počtu členov výberovej komisie, hoci aj z dôvodu ich práceneschopnosti, má za následok nefunkčnosť výberovej komisie – výberová komisia nie je uznášaniaschopná a nie je spôsobilá plniť svoje povinnosti, t. j. určiť úspešných a neúspešných uchádzačov a rozhodnúť o konečnom poradí úspešných uchádzačov atď. Neprítomnosť jedného z uchádzačov na výberovom konaní z dôvodu jeho práceneschopnosti nevyvoláva tento následok. Byť členom výberovej komisie je povinnosťou, uchádzať sa o funkciu predsedu súdu je právom.»

Na základe citovanej argumentácie ministerstvo zastáva názor, že „uskutočnením výberového konania bez účasti sťažovateľa nebolo žiadnym spôsobom zasiahnuté do sťažovateľovho práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, a preto žiadame Ústavný súd SR, aby sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú“.

I.2.2 Vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľa k stanovisku ministerstva

Označený prípis ministerstva obsahujúci jeho stanovisko k sťažnosti ústavný súd zaslal na vyjadrenie právnemu zástupcovi sťažovateľa. Právny zástupca sťažovateľa v podaní zo 6. júna 2012 predložil svoje vyjadrenie k argumentácii ministerstva, v ktorom okrem iného uviedol:

«Sťažovateľ zásadne odmieta tvrdenie ministerstva o tom, že jeho sťažnosť je zjavne neopodstatnená...

Ministerstvo založilo návrh na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť aj z radu meritórnych príčin, ktoré zhrnulo do sloganu „Byť členom výberovej komisie je povinnosťou, uchádzať sa o funkciu predsedu súdu je právom.“

Sťažovateľ v súvislosti s týmto sloganom poznamenáva, že účelom a podstatou ochrany ústavnosti je dôsledné preskúmanie dodržania podmienok činnosti inštitúcií verejnej moci určených ústavou a zákonmi, a nie ich vytesnenie duchaplnými proklamáciami. Ministerstvo spravodlivosti vyvodilo právny základ pre rad svojich tvrdení nie z výslovnej právnej úpravy, ale z tohto sloganu, pričom do úvahy ani v najmenšom nevzalo úpravu článku 2 odsek 2 Ústavy SR, ktorá je skutočným základom pre interpretáciu sťažovateľom namietnutého porušenia noriem ústavy a medzinárodného dohovoru.

Ministerstvo označilo za podstatnú časť námietky o porušení sťažovateľovho základného práva v spojení s porušením jeho ľudského práva otázku nepripustenia sťažovateľa do výberového konania (s. 3). Táto kvalifikácia patrí k málopočetným názorom ministerstva, s ktorými sa sťažovateľ môže stotožniť.

Za právny základ postoja ministerstva k tejto otázke možno označiť vyjadrenie: analyzujúc platný právny poriadok možno konštatovať, že niet takej právnej úpravy, ktorá by výslovne riešila neuskutočnenie výberového konania z dôvodu napr. práceneschopnosti alebo z dôvodu náhody, ktorá sa prihodí uchádzačovi“ (s. 3)

Ministerstvo predstiera, že absencia právnej úpravy je mu v okolnostiach prípadu na prospech. K tomuto skratovému záveru sa ministerstvo dostáva úplným zanedbaním ustanovenia čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, ktorý je však relevantný aj pre interpretáciu a aplikáciu zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Ministerstvo v naznačenom hodnotení svojho právneho postavenia súbežne zanedbalo aj ustanovenie čl. 2 ods. 2 Ústavy SR...

„Aj keď sa ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy výslovne vzťahuje na štátne orgány, implikovane sa týka aj právneho postavenia občanov, ktorým zaručuje, že každý občan má právo na to, aby sa všetky štátne orgány voči nemu správali len spôsobom, ktorý im dovoľuje ústava a ďalšie zákony. Tento vzťah štátnych orgánov a občanov ústava jednotne ustanovuje pre všetky práva a slobody zaručené našim ústavným poriadkom.“

(I. ÚS 76/2011, s. 44-45) Sťažovateľ tento právny názor ústavného súdu uplatnil v súvislosti s námietkou, že ministerstvo v okolnostiach prípadu porušilo aj jeho ochranu zaručenú čl. 2 ods. 2 ústavy (s. 13 - 14 sťažnosti predloženej vo veci Rvp 3255/2012).

Ministerstvo sa k otázke, aký význam má tento právny názor Ústavného súdu SR, ako aj sám článok 2 odsek 2 Ústavy SR, vôbec nevyjadrilo. Zjavne preto, lebo netuší, akým spôsobom možno článok 2 odsek 2 prekrútiť tak, aby vzniklo zdanie, že tvrdenia ministerstva v príslušnej časti jeho argumentácie sú naozaj súladné s Ústavou SR.

Ministerstvo v nadväznosti na vyjadrenie „analyzujúc platný právny poriadok možno konštatovať, že niet takej právnej úpravy, ktorá by výslovne riešila neuskutočnenie výberového konania z dôvodu napr. práceneschopnosti alebo z dôvodu náhody, ktorá sa prihodí uchádzačovi“ uviedlo: „Účasť sudcu vo výberovom konaní na funkciu predsedu súdu je podľa platnej právnej úpravy na zodpovednosti tohto sudcu, pričom je namieste hovoriť o objektívnej zodpovednosti na strane uchádzača, ktorá zahŕňa aj prípadnú pracovnú neschopnosť, ktorá je dôvodom neúčasti vo výberovom konaní... Preto možno v tomto prípade hovoriť o objektívnej zodpovednosti za účasť vo výberovom konaní na strane uchádzača.“ (s. 3)

Ministerstvo aj v tomto názore zavádza. Platný právny poriadok nikde nezakladá objektívnu zodpovednosť uchádzača o funkciu predsedu okresného súdu za neúčasť vo výberovom konaní. Ide o otázku, ktorú právny poriadok neupravil. Zrejme na škodu právnej istoty, a teda spôsobom, ktorý v materiálnom právnom štáte musí vyvolať pochybnosť o kvalite právnej úpravy, avšak za nijakých okolností z neho nemožno vyvodit' záver, k akému došlo ministerstvo. Preto nie, lebo sťažovateľ nemá nijaký vplyv na kvalitu právneho poriadku SR a je obeťou jej konkrétneho nedostatku. Tento nedostatok, keď nastal, ministerstvo vyriešilo v nesúlade s článkom 2 odsek 2 Ústavy SR. K porušeniu čl. 2 ods. 2 ministerstvom došlo v príčinnej súvislosti s ochranou, ktorá sa sťažovateľovi zaručuje čl. 30 ods. 4 Ústavy SR, aj čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych apolitických právach.

V citovanom názore ministerstvo vysvetlilo predovšetkým to, že konalo v nesúlade s princípmi materiálneho právneho štátu. Ministerstvo zo svojej svojvoľnej úvahy (lebo bez základu v zákone) vyvodilo objektívnu zodpovednosť za účasť vo výberovom konaní na strane uchádzača. V materiálnom právnom štáte je celkom neprijateľné, aby orgán

výkonnej moci vytvoril akúkoľvek zodpovednosť pre fyzickú osobu a právnickú osobu, ktorá nie je ustanovená zákonom...

Koncepciu objektívnej zodpovednosti uchádzača výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu ministerstvo spojilo s koncepciou verejného záujmu, ktorý stojí nad záujmom jednotlivca uchádzajúceho sa o získanie funkcie predsedu okresného súdu.

„Zastávame názor, že podstata výberového konania vylučuje možnosť, aby toto bolo negované práceneschopnosťou niektorého uchádzača (ad absurdum Všetkých uchádzačov). Uvedené platí pre každé výberové konanie bez ohľadu na to, či sa ho zúčastňuje jeden, dvaja, prípadne niekoľko desiatok uchádzačov. Je nepochybné, že žiadna právna úprava nezaväzuje ministerstvo spravodlivosti rešpektovať práceneschopnosť uchádzača, najmä s poukazom na skutočnosť, že pri dočasnej pracovnej neschopnosti nie je možné vylúčiť prípadné znemožnenie obsadenia funkcie predsedu súdu nad oprávnením jednotlivca vykonávať predmetnú funkciu, najmä s poukazom na konečné rozhodnutie ministerky spravodlivosti t. j. prípadný úspech vo výberovom konaní nie je zárukou vymenovania do funkcie predsedu súdu... Minister spravodlivosti je priamo zodpovedný za odborné a morálne schopnosti uchádzača vykonávať funkciu predsedu súdu v súlade so zákonom a s dobrými mravmi, a aj preto zákon o súdoch umožňuje ministrovi nielen vymenovať úspešného uchádzača, ale aj vyhlásiť nové výberové konanie t. j. nevymenovať uchádzača v prípade pochybností riadneho výkonu funkcie predsedu súdu.“ (s. 3-4)

Aj v tomto názore sa ministerstvo zachovalo extrémne účelovo. Predovšetkým sa pokúsilo presmerovať konanie pred ústavným súdom od toho, čo sťažovateľ namietol, k tomu, čo vôbec nenamietol. Ministerstvo uviedlo: „prípadný úspech vo výberovom konaní nie je zárukou vymenovania do funkcie predsedu súdu“. Toto tvrdenie vzápätí zduplovalo: „Účasť vo výberovom konaní v žiadnom prípade nezakladá „právny nárok“ aj v ňom byť úspešný. A teda sťažovateľova argumentácia je ako právne, tak aj logicky nezmyselná.“

Sťažovateľ nikdy nenamietol taký nezmysel. Ministerstvo si vymyslelo, že sťažovateľ vykonštruoval právny nárok na získanie funkcie predsedu okresného súdu, hoci sťažovateľ súhlasí s tézou „Účasť vo výberovom konaní v žiadnom prípade nezakladá „právny nárok“ aj v ňom byť úspešný“ ako s úplnou samozrejmosťou. Účasť vo výberovom konaní je predpokladom uchádzania sa o verejnú funkciu, ktorá nezakladá nárok na funkciu. Sťažovateľ za príčinu porušenia svojho základného práva, rovnako ako svojho ľudského

práva, označil stratu možnosti reálne sa zúčastniť výberového konania a za rovnakých podmienok aké mali ostatné dve uchádzačky sa uchádzať o úspech vo výberovom konaní.

Súbežne so skresľovaním podstaty sťažovateľovej námietky o porušení jeho práv sa ministerstvo pokúsilo navodiť zdanie, že v okolnostiach prípadu nastal konflikt medzi verejným záujmom a ochranou priznanou sťažovateľovi, ktorú bolo nevyhnutné riešiť nadradením verejného záujmu nad záujem jednotlivca.

... V okolnostiach prípadu nejde o konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd. Konflikt nastal medzi verejným záujmom na obsadení verejnej funkcie predsedu okresného súdu a základným právom sťažovateľa na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok. Ani konflikt, ktorý vznikne mimo systému základných práv a slobôd a ktorý je zmiešaný v tom zmysle, že jeden zo záujmov v konflikte sa týka základného práva alebo slobody a k nemu protikladný záujem sa týka verejného záujmu na riadnom fungovaní verejnej moci alebo jej súčasť, nemožno riešiť na základe zanedbania či popretia zásady spravodlivej rovnováhy. Každú prípadnú pochybnosť vylučuje konanie o sťažnosti, ktorú v spojení s ustanovovaním generálneho prokurátora Slovenskej republiky podal sťažovateľ JUDr. Dobroslav Trnka ako účastník výberového konania uskutočneného voľbou v Národnej rade SR (I. ÚS 76/2011)...

Pomocou zásady spravodlivej rovnováhy treba riešiť aj stret verejného záujmu na obsadení funkcie predsedu okresného súdu s právami uchádzača prihlásenými do výberového konania vyhláseného na túto funkciu. V okolnostiach prípadu sa tak nestalo. Ministerstvo proklamovalo existenciu verejného záujmu, s ktorou sa uspokojilo bez toho, aby hľadalo spravodlivú rovnováhu medzi oboma chránenými hodnotami. V nezáujme o nastolenie spravodlivej rovnováhy a o zabezpečenie reálnej a efektívnej ochrany práv sťažovateľa spočíva jedna z foriem z nedbanlivosti ministerstva, ktorú sťažovateľ označil za jednu z príčin porušenia ochrany, ktorú mu zaručuje Ústava SR aj Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach.

V súvislosti s absenciou hľadania spravodlivej rovnováhy medzi verejným záujmom na obsadení funkcie predsedu okresného súdu a zabezpečením nepredstieranej a účinnej ochrany základného práva sťažovateľa na prístup k tejto funkcii sťažovateľ poznamenáva, že keď ministerstvo odkázalo na právo ministra vymenovať nijakého z uchádzačov a vyhlásiť nové výberové konanie“ (s. 4), dostalo sa „na dohmat“ k minimálnemu

programu ochrany práv sťažovateľa. Za účelom ochrany základného práva sťažovateľa sa ministerka spravodlivosti mala aspoň zaoberať možnosťou, či z dôvodu sťažovateľovej hospitalizácie nevyhlási nové výberové konanie. V okolnostiach prípadu sa tak nestalo. Nikto s právomocou sa v rozhodnom čase ani nezaoberal myšlienkou, či základné právo sťažovateľa možno v okolnostiach prípadu ochrániť, alebo nie.

... Časť vyjadrenia ministerstva pojednáva o sťažovateľovej námietke, že vo výberovom konaní sa voči nemu neuplatnil rovnaký meter, ako voči zvyšným dvom účastníckam výberového konania, keď ministerstvo obe uchádzačky vyrozumelo o uskutočnení výberového konania a sťažovateľa nie. Ministerstvo svoj postup vysvetlilo svojou „opatrnosťou“ (s. 6). Vo vysvetlení chýba, prečo rovnakú opatrnosť ako pociťovali voči uchádzačkám o funkciu predsedu súdu Okresného súdu Ružomberok nepocítili pracovníci ministerstva voči sťažovateľovi.

Upovedomenie sťažovateľa v okolnostiach prípadu mohlo mať význam pre ďalší priebeh sťažovateľovho zvažovania svojich možností vyplývajúcich z jeho hospitalizácie počas výberového konania...

Sťažovateľ na tejto časti vyjadrenia ministerstva za najpodstatnejšie označuje preukázanie skutočnosti, že ministerstvo pripustilo rozdielne naloženie so sťažovateľom a ďalšími účastníkmi výberového konania...

Ministerstvo odmietlo sťažovateľom vyslovený názor, že rozdiel medzi uchádzačom vo výberovom konaní a členom výberovej komisie nemá podstatný právny význam z hľadiska práceneschopnosti, ktorá zmariť účasť na výberovom konaní uchádzačovi a členovi výberovej komisie. Odmietnutie zhrnulo do už zmieneného sloganu: „Byť členom výberovej komisie je povinnosťou, uchádzať sa o funkciu predsedu súdu je právom.“

Platný právny poriadok výberového konania na funkciu sudcu predsedu okresného súdu a predsedu krajského súdu neurčuje právny účinok neúčasti uchádzača, ani neúčasti člena výberovej komisie. Sťažovateľ na rozdielne naloženie s práceneschopnosťou členky výberovej komisie a so svojou práceneschopnosťou poukázal ako na faktický stav, ktorý ministerstvo zásadne rozdielne riešilo na báze totožnej (neexistujúcej) právnej úpravy.

Ministerstvo svoj postup vyvodilo z praxou nepotvrdenej predstavy, že uchádzač výberového konania môže mať záujem „sabotovať“ výberové konania tak, že sa naň nedostaví... Táto východisková predstava sa vymyká zdravému rozumu, lebo ním sa nedá

vysvetliť motivácia, ktorá by priemerne rozumovo vyspelého a duševnou poruchou nepostihnutého ľudského jedinca mala viesť k tomu, že sa dobrovoľne, z vlastného rozhodnutia prihlási do výberového konania na funkciu predsedu súdu nie kvôli tomu, aby sa o túto funkciu uchádzal, ale z dôvodu, aby destabilizoval súd tak, že na ňom zakonzervuje stav „bezvládia“ zapríčineného neobsadenou funkciou predsedu súdu.

Ministerstvo túto svoju predstavu nepotvrdenú praxou paradoxne nevztiahlo aj na stranu členov výberovej komisie, hoci z vyjadrenia ministerstva je očividné, že všeobecne známa skutočnosť o neúčasti členov výberových komisií ustanovených Súdnou radou Slovenskej republiky na výberových konaniach dorazila aj na ministerstvo... Ak by ministerstvo svoj slogan „Byť členom výberovej komisie je povinnosťou, uchádzať sa o funkciu predsedu súdu je právom“ mienilo vážne aspoň na okamih, nevyhnutne by sa v rámci plnenia úloh zverených do svojej právomoci muselo pokúsiť o vymáhanie účasti členov výberovej komisie ustanovených Súdnou radou SR na výberovom konaní...

Podľa ministerstva k dôvodom preukazujúcim účelovosť sťažovateľovej námietky, že na výberovom konaní sa podieľala nezákonným spôsobom zvolená sudcovská rada Okresného súdu Ružomberok, uviedlo: „Naviac, z pozície predsedu súdu predložil v rokoch 2009, 2010 a 2011 sudcovskej rade, ktorá bola zvolená „nezákonným spôsobom“, na prerokovanie návrhy rozvrhov práce Okresného súdu Ružomberok na príslušný kalendárny rok, čím de facto potvrdil legitimitu tohto orgánu sudcovskej samosprávy.“ (s. 5)

Sťažovateľ sa v súvislosti s činnosťou Okresného súdu Ružomberok ocitol v zdvojenom právnom postavení. Niektoré úkony vykonával ako predseda Okresného súdu Ružomberok... Iné úkony vykonával ako fyzická osoba uchádzajúca sa pre ďalšie funkčné obdobie o funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok.

... sťažovateľ predložením návrhov rozvrhov práce sudcovskej rade plnil svoju zákonom ustanovenú povinnosť bez toho, aby splnením povinnosti potvrdzoval svoj súhlas so zákonnosťou ustanovenia sudcovskej rady na Okresnom súde v Ružomberku. Od zákonom ustanovenej povinnosti sa nemohol oslobodiť „na vlastnú päsť“, bez rozhodnutia vecne a miestne príslušného orgánu, že sudcovská rada bola zvolená nezákonne. Za tohto stavu je celkom neprimeraný záver ministerstva o tom, že sťažovateľ v pozícii predsedu okresného súdu „de facto potvrdil legitimitu tohto orgánu sudcovskej samosprávy,“ keď jej predložil návrhy rozvrhov práce Okresného súdu Ružomberok na rok 2009, 2010 a 2011...

Ministerstvo k dôvodom, pre ktoré má byť sťažovateľova sťažnosť zjavne neopodstatnená, zahrnulo aj vyjadrenie ohľadom nahradenia JUDr. Š. vo výberovej komisii za JUDr. K., ktoré sťažovateľ namietol ex post, v okamihu, keď už ním namietnuté právo nemohlo byť porušované v dôsledku zjednania nápravy... a tiež výklad o tom, že „námietku o nezákonnej voľbe členov sudcovskej rady plénom súdu vzniesol sťažovateľ až dňa 01. 02. 2012, t.j. viac ako tri roky po vykonaní voľby.“ (s. 5).

Sťažovateľ k obom týmto tvrdeniam ministerstva uvádza, že vo svojej sťažnosti sa pokúsil opísať skutkový stav v jeho celej šírke, teda, že sa usiloval priblížiť všetky súvislosti deformovania výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu Ružomberok. Nie všetko z toho zahrnul do námietky porušenia svojho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy SR, resp. podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.... Všetok „previs“ skutkového stavu nad tým, za čo ministerstvo môže znášať zodpovednosť za porušenie sťažovateľových ústavných práv, má iba informačno - koloratívny charakter a bez ďalšieho nemôže mať za následok rozhodnutie o porušení ústavy...»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva vstúpiť za rovnakých podmienok do verejných služieb svojej krajiny podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom ministerstva a ministerky v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu okresného súdu vyhláseným 18. novembra 2011.

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu každý občan má právo a možnosť bez akýchkoľvek rozdielov uvedených v článku 2 a bez neodôvodnených obmedzení vstúpiť za rovnakých podmienok do verejných služieb svojej krajiny.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť

ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Zo sťažnosti zjavne vyplýva, že sťažovateľ pozná judikatúru ústavného súdu, na základe ktorej pri predbežnom prerokovaní odmieta sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom vyjadrení k stanovisku ministerstva k sťažnosti uviedol, že *„odmieta tvrdenie ministerstva, že jeho sťažnosť je zjavne neopodstatnená“*, argumentujúc aj tým, že pojem „zjavná neopodstatnenosť“ nemožno vykladať extenzívne, pričom v jeho prípade ministerstvo, ako aj minister (ministerka) majú v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu okresného súdu také právomoci, ktorých nesprávnym uplatnením môže dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu sťažovateľa, ktorý sa do výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu vyhláseného 18. novembra 2011 prihlásil. Uvedené skutočnosti podľa právneho názoru právneho zástupcu sťažovateľa vylučujú, aby ústavný súd sťažnosť odmietol už pri predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd nespochybňuje tvrdenie sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu, že nesprávnym (protiústavným) uplatnením právomoci ministerstva a ministra, ktoré im zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) v súvislosti s vyhlásením a uskutočnením výberového konania na funkciu predsedu súdu poskytuje, môže dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa medzinárodného paktu (v tejto súvislosti ústavný súd akceptuje aj právny názor sťažovateľa, podľa ktorého ministerstvo ako orgán štátu nesie zodpovednosť aj za činnosť výberovej komisie, ktorú zriadilo a jeho postupu priznalo právne účinky, pozn.). Táto skutočnosť však nevylučuje, aby ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti posudzoval, či sťažovateľ v sťažnosti namietol taký postup (rozhodnutie) príslušného štátneho orgánu (v danom prípade ministerstva a ministerky), ktorým reálne mohlo dôjsť k porušeniu ním označeného práva garantovaného ústavou. Skutočnosť, že príslušný štátny orgán disponuje právomocou, protiústavným uplatnením ktorej potenciálne môže porušiť niektoré z ústavou

garantovaných práv sťažovateľa, nevyklučuje odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti za predpokladu, že ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospeje k záveru, že sťažovateľom namietaný postup, resp. rozhodnutie neboli spôsobilé neprípustným spôsobom zasiahnuť do ním označeného základného práva podľa ústavy, príp. práva podľa kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy.

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd zdôrazňuje, že oprávnenie odmietnuť sťažnosť pri predbežnom prerokovaní aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti zákon o ústavnom súde ústavnému súdu poskytuje aj (a hlavne) z dôvodu zabezpečenia hospodárnosti konania, pričom k jeho reálnemu uplatneniu môže dôjsť len vtedy, ak ústavný súd v rámci predbežného prerokovania predbežne posúdi aj z meritórneho hľadiska, či nie sú námietky sťažovateľa zjavne neopodstatnené. Z uvedeného dôvodu skutočnosť, že ministerstvo a ministerka disponujú v súvislosti s výberovým konaním na predsedu súdu právomocami, ktorých uplatnením môže dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa, nemôže viesť automaticky k prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie.

V súlade s uvedenými právnymi názormi sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie opodstatnenosti námietok sťažovateľa proti postupu ministerstva (vrátane postupu výberovej komisie) a ministerky v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu okresného súdu.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ formuluje proti postupu ministerstva a ministerky najmä tieto námietky:

1. Ministerstvo a ministerka „nepripustili“ sťažovateľa do výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu, keďže nevyhoveli jeho žiadosti o zmenu termínu výberového konania napriek tomu, že sa riadne preukázal dokladom o dočasnej práceneschopnosti (ďalej aj „námietka nepripustenia do výberového konania“).

2. Ministerstvo nepostupovalo voči sťažovateľovi a ďalším dvom uchádzačkám o funkciu predsedu okresného súdu rovnako, keď mu na rozdiel od nich nepotvrdilo, že výberové konanie sa uskutoční 9. februára 2012.

3. Ministerstvo postupovalo v prípade výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu, v ktorom z dôvodu práceneschopnosti sťažovateľa nezmenilo termín výberového konania, inak (rozdielne) ako v prípade výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, v ktorom z dôvodu ochorenia členky výberovej komisie určilo náhradný termín jeho uskutočnenia.

4. Ministerstvo a ministerka nepreskúmali námietku zaujatosti sťažovateľa proti zaradeniu JUDr. I. Š. do výberovej komisie pre výberové konanie na funkciu predsedu okresného súdu.

II.1. K námietke nepripustenia sťažovateľa do výberového konania

V zhode s názorom ministerstva (vyjadreným v jeho stanovisku), ako aj názorom právneho zástupcu sťažovateľa (vyjadreným v jeho vyjadrení k stanovisku ministerstva) aj ústavný súd považuje z hľadiska možného porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu za kľúčovú námietku nepripustenia do výberového konania.

Z argumentácie sťažovateľa citovanej v časti I.1 tohto uznesenia možno vyvodit' jeho právny názor, v zmysle ktorého mu prihlásením sa do výberového konania vznikol právny nárok zúčastniť sa tohto výberového konania, ktoré sa podľa § 37 ods. 4 zákona o súdoch „... vykonáva formou pohovoru s uchádzačom“. Vychádzajúc z tejto skutočnosti sťažovateľ zastáva názor, že potom ako riadne preukázal svoju práceneschopnosť a zároveň požiadal ministerstvo a ministerku o zmenu termínu výberového konania, malo byť tejto jeho žiadosti vyhovené a ak sa tak nestalo, došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu.

Zo stanoviska ministerstva citovaného v časti I.2.1 tohto uznesenia vyplýva, že s uvedeným právnym názorom sťažovateľa nesúhlasí s poukazom na to, že platná právna úprava nezaväzuje ministerstvo k tomu, aby na základe preukázanej práceneschopnosti (príp. „... z dôvodu náhody, ktorá sa prihodí uchádzačovi“) niektorého z uchádzačov zmenilo (zrušilo) termín výberového konania, argumentujúc aj skutočnosťou, že v opačnom

prípade by sa vytvorila „možnosť zmarit’ účel výberového konania, ktorým je v tomto prípade obsadenie funkcie predsedu súdu, a to bez ohľadu na to, či k tomu uchádzačov vedú objektívne dôvody alebo rýdzo špekulatívne dôvody. Účasť v súťaži vo všeobecnosti nesie so sebou určité riziko, ktoré možno od všetkých potenciálnych uchádzačov spravodlivo žiadať - je ním aj náhoda, ktorá sa môže udiat’ uchádzačovi, napríklad v podobe náhlej práceneschopnosti práve v čase výberového konania. Preto možno v tomto prípade hovoriť o objektívnej zodpovednosti za účasť vo výberovom konaní na strane uchádzača.“

Ústavný súd nemá výhrady proti argumentácii ministerstva, v zmysle ktorej ho platná právna úprava nezaväzuje zmeniť (zrušiť) termín výberového konania na predsedu súdu z dôvodu preukázanej práceneschopnosti niektorého z riadne prihlásených uchádzačov o túto verejnú funkciu, a to ani z iného zákonom ustanoveného dôvodu. Zároveň však konštatuje, že ministerstvu nič nebráni v tom, aby termín už vyhláseného výberového konania zrušilo alebo zmenilo, ak na to existujú relevantné dôvody a to najmä také, ktoré by mohli zmarit’ jeho podstatu a účel, t. j. „... overiť predpoklady a schopnosti zabezpečiť riadny výkon súdnictva a správu súdu podľa tohto a podľa osobitných zákonov a určiť konečné poradie úspešných uchádzačov“ (§ 37 ods. 4 prvá veta zákona o súdoch). K zmene alebo zrušeniu termínu už vyhláseného výberového konania môže dôjsť napr. vtedy, ak sa do výberového konania nikto neprihlási, alebo sa do výberového konania prihlásia uchádzači, ktorí zjavne nespĺňajú zákonom ustanovené podmienky na vymenovanie do tejto funkcie (napr. z dôvodu uvedeného v § 36 zákona o súdoch alebo z dôvodu, že uchádzači nepredložili ani po predchádzajúcej výzve ministerstva požadované doklady v zmysle vyhlášky ministerstva č. 475/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu predsedu súdu, a pod.).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza do úvahy (je legitímne) aj zrušenie či zmena termínu výberového konania z dôvodu dočasnej práceneschopnosti niektorého či všetkých uchádzačov o funkciu predsedu súdu, ktorá sa má v dotknutom výberovom konaní obsadiť. Z hľadiska argumentácie sťažovateľa je ale potrebné zaujať stanovisko k tomu, či dočasná práceneschopnosť niektorého z riadne prihlásených uchádzačov zakladá z hľadiska rešpektovania základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 25 písm. f)

medzinárodného paktu aj povinnosť ministerstva rešpektovať žiadosť uchádzača o zmenu či zrušenie termínu výberového konania, ako to v podstate tvrdí sťažovateľ.

Ústavný súd súhlasí s tvrdením sťažovateľa, že v okolnostiach posudzovanej veci ide o konflikt medzi verejným záujmom spočívajúcim v potrebe obsadiť čo najskôr (v primeranom čase) funkciu predsedu príslušného všeobecného súdu (dlhodobšie neobsadenie tejto funkcie nepochybne môže ohroziť riadny chod súdnictva aj napriek tomu, že zákon o súdoch umožňuje, aby podpredseda súdu v čase, keď nie je funkcia predsedu súdu obsadená, zastupoval predsedu súdu v rozsahu jeho práv a povinností) a zabezpečením ochrany základného práva na prístup k verejnej funkcii (v danom prípade predsedu okresného súdu) za rovnakých podmienok garantovaného čl. 30 ods. 4 ústavy a tiež porovnateľného práva vyplývajúceho z čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu. Tento konflikt je obdobne ako konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (porovnaj napr. nález vo veci PL. ÚS 22/06) potrebné riešiť na základe zásady spravodlivej rovnováhy.

S požiadavkou zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi verejným záujmom obsadiť čo najskôr funkciu predsedu súdu a základným právom uchádzačov na prístup k tejto verejnej funkcii za rovnakých podmienok nepochybne úzko súvisí aj požiadavka uvážlivého a transparentného uplatňovania oprávnenia ministerstva zrušiť, resp. zmeniť (časovo posunúť) termín uskutočnenia už vyhláseného výberového konania, ktorého prípadné využitie ide nepochybne na úkor verejného záujmu obsadiť čo najskôr funkciu predsedu súdu.

Sťažovateľ k sťažnosti ako dôkaz predkladá zápisnicu z výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu, v ktorej sa na s. 2 okrem iného uvádza: „Z praxe výberovej komisie, ani z praxe ministerstva spravodlivosti nie je známe, že by sa výberové konanie neuskutočnilo z dôvodu akceptácie práceneschopnosti niektorého z uchádzačov...“ Sťažovateľ tvrdenie, že v doterajšej praxi ministerstva nebolo z dôvodu práceneschopnosti niektorého z uchádzačov žiadne výberové konanie zrušené, resp. zmenený termín jeho uskutočnenia, nerozporuje, vyjadruje však v sťažnosti (a zvlášť vo vyjadrení svojho

právneho zástupcu k stanovisku ministerstva – pozri časť I.2.2 tohto uznesenia) zjavný nesúhlas s argumentáciou uvedenou v tejto zápisnici, v zmysle ktorej by zavedenie takejto praxe mohlo „*viest' k absolútnemu znefunkčneniu výberových konaní, ak by sa účastníci z dôvodu práceneschopnosti neustále ospravedlňovali, z dôvodu rôznych špekulačných záujmov*“ (obdobne argumentuje vo svojom stanovisku k sťažnosti aj ministerstvo; pozri časť I.2.1 tohto uznesenia).

S týmto postojom sťažovateľa sa ústavný súd nemôže stotožniť. Podľa názoru ústavného súdu totiž nemožno vylúčiť účelové správanie uchádzačov o funkciu predsedu súdu smerujúce k znefunkčneniu už vyhláseného výberového konania, a to aj zo špekulačných dôvodov [nepochybne k takýmto dôvodom (žiaľ) možno zaradiť napr. aj predpokladanú zmenu v osobe ministra (napr. v súvislosti s blížiacimi sa parlamentnými voľbami a na ne nadväzujúcim kreovaním novej vlády), ktorý v konečnom dôsledku rozhoduje o vymenovaní úspešného uchádzača do funkcie predsedu súdu, alebo tiež s tým súvisiace zmeny v databáze kandidátov na členov výberových konaní a pod.], ktoré v konečnom dôsledku môže viesť aj k dlhodobému neobsadeniu funkcie predsedu príslušného súdu. Zároveň treba poznamenať, že ak by ministerstvo v konkrétnom (jednotlivom) prípade pristúpilo k zrušeniu či zmene termínu už vyhláseného výberového konania z dôvodu dočasnej práceneschopnosti niektorého z uchádzačov na funkciu predsedu súdu, muselo by v záujme transparentnosti svojho postupu, ktorá vylučuje svojvôľu, rovnako postupovať v každom ďalšom prípade. Takýto postup by v konečnom dôsledku viedol (mohol viesť) k narušeniu spravodlivej rovnováhy medzi verejným záujmom obsadiť čo najskôr funkciu predsedu súdu a ústavou garantovaným právom na prístup k tejto funkcii za rovnakých podmienok, a to celkom zjavne na úkor legitímneho verejného záujmu obsadiť v primeranom čase uvoľnenú funkciu predsedu súdu, pričom presadzovanie tohto verejného záujmu patrí nepochybne k dôležitým úlohám ministerstva a ministra.

Na základe uvedeného ústavný súd hodnotí doterajšiu prax ministerstva, v zmysle ktorej nepovažuje dočasnú práceneschopnosť niektorého z uchádzačov na funkciu predsedu súdu za dôvod na zrušenie, resp. zmenu termínu už vyhláseného výberového konania z ústavného hľadiska za akceptovateľnú. Preto ústavný súd zastáva názor, že ak

v posudzovanom prípade ministerstvo nevyhovelo žiadosti sťažovateľa o zmene termínu výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu, čím ho „nepripustilo“ do tohto výberového konania, tak takýto jeho postup nezakladá dôvod na vyslovenie porušenia jeho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy ani jeho práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu.

Nad rámec už uvedeného ústavný súd považoval za potrebné poznamenať, že v prípade, ak by sa ústavný súd stotožnil s právnym názorom sťažovateľa, podľa ktorého riadne preukázaná dočasná práceneschopnosť uchádzača o funkciu predsedu súdu zakladá z hľadiska rešpektovania základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu právny nárok na zrušenie, resp. zmenu termínu výberového konania, tak by tento právny názor bolo potrebné z hľadiska rešpektovania princípu právnej istoty vyvoditeľného z čl. 1 ods. 1 ústavy primerane vzťahovať aj na všetky ďalšie postupy príslušných orgánov verejnej moci pri obsadzovaní všetkých ďalších verejných funkcií, čo by podľa názoru ústavného súdu mohlo viesť v konečnom dôsledku k neprimeranému zásahu do verejného záujmu zabezpečiť v primeranom čase obsadenie týchto verejných funkcií, a tým aj k závažnému zásahu do riadneho fungovania verejnej moci.

II.2 K ďalším námietkam sťažovateľa

Vo vzťahu k námietke, že ministerstvo nepostupovalo voči sťažovateľovi a ďalším dvom uchádzačkám o funkciu predsedu okresného súdu rovnako, keď mu na rozdiel od nich nepotvrdilo, že výberové konanie sa uskutoční v pôvodne určenom termíne, t. j. 9. februára 2012, ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ nepožiadaval ministerstvo na rozdiel od ďalších dvoch uchádzačiek o potvrdenie, či sa výberové konanie uskutoční v pôvodne určenom termíne, ale písomne požiadal o zmenu termínu výberového konania, čo sú nepochybne kvalitatívne iné právne skutočnosti. Za týchto okolností nemožno postup ministerstva pri potvrdzovaní skutočnosti, že sa výberové konanie uskutoční v pôvodne určenom termíne, len tým uchádzačkám, ktoré o to výslovne požiadali, vo vzťahu k sťažovateľovi považovať za diskriminačný, a to aj preto, že mu nemožno pripisovať v konkrétnych okolnostiach posudzovaného prípadu právnu relevanciu.

Z právneho, resp. ústavnoprávneho hľadiska bolo podstatné to, že ministerstvo v súlade s § 37 ods. 10 poslednou vetou zákona o súdoch už 12. januára 2012, t. j. v zákonom ustanovenej lehote („... aspoň 15 dní pred jeho konaním“, pozn.) zverejnilo na svojom webovom sídle termín a miesto výberového konania a zoznam členov výberovej komisie, pričom v tomto oznámení do dňa konania výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu nevykonalo žiadnu zmenu. V danom prípade išlo o právne relevantnú informáciu, na základe ktorej boli všetci uchádzači (vrátane sťažovateľa) rovnako informovaní o tom, kedy a kde sa výberové konanie uskutoční, a tomu mohli a mali prispôbiť aj svoje konanie.

Inou otázkou je, že na žiadosť sťažovateľa o zmenu termínu výberového konania zo 6. februára 2012 (podanú tri dni pred uskutočnením výberového konania, pozn.) aj podľa názoru ústavného súdu ministerstvo, resp. ministerka, aj napriek časovej tiesni, mohli a mali reagovať. Táto skutočnosť však vzhľadom na už uvedené podľa názoru ústavného súdu nemôže zakladať dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu.

Ani námietka sťažovateľa, podľa ktorej ministerstvo postupovalo v prípade výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu, v ktorom z dôvodu práceneschopnosti sťažovateľa nezmenilo termín výberového konania, inak (rozdielne) ako v prípade výberového konania na funkciu predsedu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, kde z dôvodu ochorenia členky výberovej komisie určilo náhradný termín, nemôže podľa názoru ústavného súdu zakladať dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, resp. jeho práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu.

Z už uvedeného vyplýva, že jednou z dôležitých úloh ministerstva je vytvoriť podmienky na obsadenie funkcií predsedov súdov v čo najkratšom čase, pričom ide o úlohu sledujúcu zabezpečenie dôležitého verejného záujmu (riadny chod súdnictva). Za situácie, keď reálne hrozilo, že výberové konanie na funkciu predsedu Okresného súdu Liptovský

Mikuláš nebude možné v určenom termíne uskutočniť z dôvodu neuznášaniashopnosti výberovej komisie (pozri k tomu aj argumentáciu ministerstva v jeho stanovisku k sťažnosti citovanú v časti I.2.1 tohto uznesenia), korešpondoval postup ministerstva, na základe ktorého bol určený náhradný termín uskutočnenia tohto výberového konania (v záujme zabezpečenia uznášaniashopnosti výberovej komisie, pozn.), dôležitému verejnému záujmu, t. j. obsadiť čo najskôr funkciu predsedu Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Na druhej strane by prípadná zmena, resp. zrušenie termínu výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu neposkytovala ministerstvu žiadne záruky na to, že sa výberové konanie v náhradnom termíne uskutoční za účasti všetkých prihlásených uchádzačov (vrátane sťažovateľa), a preto by takéto opatrenie ministerstva mohlo v konečnom dôsledku viesť k situácii, keď by bola funkcia predsedu okresného súdu dlhodobo neobsadená (pozri k tomu aj argumentáciu k námietke nepripustenia sťažovateľa do výberového konania – časť II.1 tohto uznesenia).

Vychádzajúc z uvedeného považuje ústavný súd „rozdielny“ postup ministerstva pri výberovom konaní na funkciu predsedu okresného súdu a výberovom konaní na funkciu predsedu Okresného súdu Liptovský Mikuláš z ústavného hľadiska za akceptovateľný.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že ministerstvo a ministerka nepreskúmali jeho námietku zaujatosti proti zaradeniu JUDr. I. Š. do výberovej komisie pre výberové konanie na funkciu predsedu okresného súdu, ústavný súd odkazuje na argumentáciu ministerstva vyjadrenú v jeho stanovisku k sťažnosti (pozri časť I.2.1 tohto uznesenia), z ktorej okrem iného vyplýva, že JUDr. I. Š. sa vzdal funkcie člena výberovej komisie, čím *„k zjednaniu nápravy, ak vôbec bola potrebná, došlo ešte pred uskutočnením výberového konania“*. Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že ani táto námietka sťažovateľa nezakladá dôvod na vyslovenie porušenia jeho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy ani jeho práva podľa § 25 písm. c) medzinárodného paktu.

Bez ohľadu na už uvedené ústavný súd (v zhode so stanoviskom ministerstva, pozn.) zastáva názor, že všetkým ďalším námietkam sťažovateľa (okrem námietky nepripustenia do výberového konania) by z hľadiska sťažovateľom namietaného porušenia čl. 30 ods. 4

ústavy a práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu bolo možné priznať právnu relevanciu len v prípade, ak by sa sťažovateľ výberového konania na funkciu predsedu okresného súdu aj reálne zúčastnil.

II.3 Záver

Ústavný súd sumarizujúc svoje predbežné závery konštatoval, že námietky, ktoré sťažovateľ uplatnil proti postupu ministerstva, resp. ministerky súvisiacemu s výberovým konaním na funkciu predsedu okresného súdu vyhláseným ministerkou 11. novembra 2011, nenaznačujú, že by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol ústavný súd reálne dospieť k záveru, že namietaným postupom ministerstva, resp. ministerky došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, resp. jeho práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. augusta 2012